# מחוון: מבחן מסכם – מיומנויות גמרא: מונחים, ארמית ומבנה סוגיה

1. **חלק א (6 נק' לכל שאלה):** (1) ב – "תנן" = במשנה; "תניא" = בברייתא. (2) ב – זה הכלל המקובל בלימוד (יש מקרים שבהם ההבחנה פחות חדה). (3) ב – "תיקו" = השאלה נשארת פתוחה. (4) ב – "אמאי" = למה; "מאי" = מה; "היכא" = איפה; "נמי" = גם. (5) ב – "היינו כד – היינו חבית", והנפקא מינה במקח וממכר.

2. **חלק ב:**

(6) [8 נק'] (א) הייתי אומר (ב) היית יכול לומר (ג) משמיע לנו, מלמד אותנו (ד) כולם. ניקוד: 2 לכל אחד.

(7) [8 נק'] תא שמע = בוא ושמע: מביאים מקור כדי להוכיח (לפשוט שאלה). מתיב = מקשה: מביא מקור כדי להקשות על דעה. דומים: בשניהם מביאים מקור; שונים: אחד מוכיח, השני מקשה. ניקוד: 3+3, ו-2 להשוואה.

(8) [7 נק'] בעי = שאל שאלה של ספק בדין; פשטה = פתר אותה. רבה שאל, ורבה עצמו חזר ופתר ("הדר פשטה"). ניקוד: 2+2, ו-3 לזיהוי.

(9) [7 נק'] מתני' = כאן מתחילה המשנה; גמ' = כאן מתחיל דיון הגמרא. סתם הגמרא = הקול של הגמרא ששואל ועונה בלי שם של חכם. ניקוד: 3+2+2.

3. **חלק ג:**

(10) [8 נק'] היית יכול לומר: לך אחרי הרוב. ניקוד: 4 ל"מהו דתימא", 4 ל"זיל בתר רובא".

(11) [8 נק'] רוב האנשים קוראים לכד "כד" ולחבית "חבית", אבל יש אנשים שקוראים לחבית "כד" ולכד "חבית". (אדם ביקש לקנות כלי, ולא ברור לאיזה כלי התכוון.) ניקוד מלא: הרוב והמיעוט; 4: רק אחד מהם.

(12) [9 נק'] המשנה מלמדת ש"אין הולכין בממון אחר הרוב": בענייני כסף לא מכריעים לפי מה שרוב האנשים אומרים. (הסבר, לפי רש"י בשיעור: מי שרוצה להוציא כסף צריך להוכיח.) השלבים: לא צריכא = המקרה שבו הדין נחוץ; מהו דתימא = מה היינו חושבים בטעות; קא משמע לן = מה המשנה מלמדת באמת. ניקוד: 3 למסקנה, 2 לכל שלב.

4. **חלק ד:**

(13) [15 נק'] תשובה פתוחה. 15 נק': ארבעת השלבים בסדר הגיוני, כל מונח בתפקידו הנכון, ולפחות שני מונחים בארמית. 10 נק': שלושה שלבים נכונים. 5 נק': שלב אחד או שניים, או שימוש לא נכון במונחים.

התשובות בשאלות הפתוחות הן כיוון; יש לקבל כל תשובה נכונה ומנומקת. פירושים מסומנים "לפי רש"י" או "הסבר".